

LLETRES 5 novembre 2021 21.00 h



Opinió

QUAN LA CULTURA VA PASSAR PER ULL

Aquella fúria constructora va ser substituïda a cop de talonari per una cultura institucionalitzada i pretensiosa, adreçada als turistes i a l'ullerapastisme perepunyetes

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

Des dels anys vuitanta que Marc Roig i Badia (Barcelona, 1964) es mou en el món de la gestió cultural. Ha fet de productor musical, de director d'esdeveniments, de comissari d'exposicions, d'autor teatral... A partir d'aquesta experiència, en el llibre *Barcelona, cultura sense capital* repassa on som i com hi hem arribat.

Resulta impossible resumir el llibre en aquest espai, però podem començar repassant la inversió en cultura per persona i any: més de 800 euros a Dinamarca, més de 600 a Suècia, més de 400 a França, més de 200 al Regne Unit, més de 100 a Portugal... i 30 (trenta!) a Catalunya. El pujolisme es basava en la identitat cultural però estava molt poc disposat a invertir en cultura. Durant anys, qui anava a un despatx de la Generalitat per intentar finançar algun projecte cultural acabava consolant el pobre funcionari, que indefectiblement es lamentava que no tenia diners. Sovint els pressupostos de cultura de l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona han superat els de la Generalitat en el mateix àmbit.

Ara passem als continguts. El PSC va cedir a CiU la cultura folklòrica (sardanes, esbarts dansaires, castellers, festes majors) i es va dedicar a construir equipaments que de mica en mica s'han anat convertint en mausoleus. Com que l'Ajuntament confonia la participació cultural amb l'urbanisme, era natural que l'arquitecte Oriol Bohigas acabés com a regidor de Cultura. Ara que podem veure al Palau Robert l'exposició sobre contracultura catalana dels anys setanta, val la pena recordar com va ser anul·lada per aquella fúria constructora i com va ser substituïda a cop de talonari per una cultura institucionalitzada i pretensiosa, adreçada als turistes internacionals i a l'ullerapastisme perepunyetes. En paraules de Marc Roig: "Si és professional, internacional i multicultural està bé. Si és amateur i local no interessa. Menys parlar del que passa a casa, s'hi pot fer de tot." Mentre el pujolisme ballava el contrapàs, el postmaragallisme convidava Carlinhos Brown. Entre la cultura tradicional i la cultura importada, hem passat per ull i ens hem quedat orfes. Marc Roig, de nou: "L'any 2121 el CCCB organitza una exposició on es pregunta si hi ha vida a Mart, i jo em pregunto: no seria millor preguntar-se si hi ha vida a Barcelona?"

La comparació amb Madrid és dolorosa: allà les administracions van saber inventar, finançar i projectar una fantasmada com la Movida, mentre que aquí la riquíssima cultura local, que venia de baix (de Sisa al Canet Rock, dels fanzins a Makoki, de l'Escola de Barcelona a la Banda Traperera del Rió) se n'anava en orris. Avui dia, són turistes quatre de cada cada cinc usuaris dels centres i museus faraònics que ens hem donat entre tots. Coda: "Uns equipaments creats per democratitzar l'accés a la cultura s'han acabat convertint en dispositius de segregació cultural."

La República [en línia] [consulta: 31/01/2022]. Disponible a: <https://www.lrp.cat/lrp-arts/article/2049871-quant-la-cultura-va-passar-per-ull.html>